

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Ghidul investitorului în valori mobiliare de stat

Investiții pentru siguranță maximă, previzibilitate și lichiditate înaltă

CUPRINS:

Introducere	3
Ce sunt valorile mobiliare de stat?	3
De ce să investiți în valorile mobiliare de stat?	3
Cum să investiți în valorile mobiliare de stat pe piața primară?	4
Cum să investiți în valorile mobiliare de stat prin platforma eVMS.md?.....	5
Considerații – cheie ale investițiilor în valorile mobiliare de stat.....	6
Cum să cumpărați/vindeți valorile mobiliare de stat pe piața secundară?	6
Glosar	7

Pentru informații suplimentare contactați:

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Str. Constantin Tănase, 7 Chișinău, MD 2005

Tel: (+373 22) 262-780

(+373 22) 262-820

(+373 22) 822-042

E-mail: alexandru.rodideal@mf.gov.md

oxana.pui@mf.gov.md

suportevms@mf.gov.md

www.mf.gov.md

Banca Națională a Moldovei

Bd. Grigore Vieru, 1 Chișinău, MD 2005

Tel: (+373 22) 822-509

E-mail: valeriu.stirbul@bnm.md

www.bnm.md

Introducere

Această broșură este destinată celor care manifestă interes de a investi în valorile mobiliare de stat (în continuare VMS) pe piața internă a Republicii Moldova și doresc să cunoască mai multe informații despre caracteristicile esențiale ale acestor instrumente financiare.

În Republica Moldova, piața VMS a fost înființată în anul 1995. Din acel moment, Ministerul Finanțelor, în calitate de emitent al VMS, în colaborare cu Banca Națională a Moldovei, în calitate de agent al statului, au întreprins o serie de măsuri în vederea creării condițiilor pentru dezvoltarea unei piețe financiare moderne, inclusiv:

- organizarea pieței primare a VMS pe principiile transparenței sporite și ale concurenței loiale între participanți;
- crearea sistemului de dealeri primari pentru asigurarea plasării (underwriting-ului) VMS și dezvoltarea pieței secundare a VMS;
- asigurarea unui nivel înalt de securitate și siguranță a înregistrării dreptului de proprietate asupra VMS în sistemul deținut de Depozitarul central unic al valorilor mobiliare;
- lansarea, în anul 2024, a platformei eVMS.md, care permite procurarea VMS direct de la emitent – Ministerul Finanțelor, fără intermediari (dealer primar) și fără perceperea de comisioane.

Ce sunt valorile mobiliare de stat?

Valorile mobiliare de stat sunt instrumente financiare care atestă datoria de stat, sub formă de bonuri de trezorerie și obligațiuni de stat, constituind împrumuturi ale statului în monedă națională pe termen scurt și pe termen lung.

Investind în VMS, Dvs. împrumutați statul cu anumite sume de bani pentru sprijinirea dezvoltării economiei naționale și a activităților investiționale, iar la scadență statul vă achită suma investită, precum și dobânda aferentă.

Dacă investiți în bonuri de trezorerie, atunci veți obține dobânda la scadență. Dacă investiți în obligațiuni de stat, veți obține dobânda periodic (semestrial) sub formă de cupoane.

Bonurile de trezorerie se emit cu scont și se răscumpără la scadență la valoarea lor nominală, având termenul de circulație până la un an.

Obligațiunile de stat se emit cu scont, la prețul lor nominal sau cu primă, cu o rată fixă sau flotantă a dobânzii și se răscumpără la scadență la valoarea lor nominală, având termenul de circulație un an și mai mare.

De ce să investiți în valorile mobiliare de stat?

Siguranță maximă

VMS sunt instrumente financiare foarte sigure, deoarece beneficiază de garanția integrală a Republicii Moldova. Din momentul înființării pieței VMS, statul nu a reținut niciodată plata pentru răscumpărarea VMS sau a dobânzilor.

Lichiditate înaltă

Deoarece VMS sunt tranzacționate pe piața secundară, Dvs. obțineți mijloace financiare prin vânzarea acestora pe piață. Totodată, obțineți și dobânda pentru fiecare zi în care ați deținut valorile mobiliare de stat în portofoliu.

Colaborare de durată cu cel mai sigur partener

Risc nul, în ceea ce privește fidelitatea, încrederea și siguranța partenerului Dvs. de investiții.

Avantaj fiscal pentru persoanele fizice

Începând cu 15.08.2024 veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente VMS nu sunt impozabile, potrivit Codului fiscal nr. 1163/1997.

Flexibilitate în modalitatea de investire

Persoanele fizice au posibilitatea de a investi atât pe piața primară, prin intermediul dealerilor primari, cât și direct prin platforma eVMS.md.

Cum să investiți în valorile mobiliare de stat pe piața primară?

VMS se emit în formă de înscrisuri în conturi (nu se tipăresc blanchete speciale din hârtie) și se identifică printr-un număr unic de înregistrare de stat (cod ISIN).

Plasarea VMS pe piața primară se realizează de către Banca Națională, în calitate de agent al statului, prin intermediul licitațiilor, conform condițiilor stabilite și reglementate de către Ministerul Finanțelor, în calitate de emitent:

- în prima și a treia săptămână, a fiecărei luni, în ziua de **MARȚI**, pentru bonurile de trezorerie;
- în a doua săptămână, a fiecărei luni, în ziua de **MIERCURI**, pentru obligațiunile de stat.

Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei publică pe paginile lor oficiale Calendarul desfășurării licitațiilor de vânzare a VMS și Comunicatul privind plasarea/rezultatele VMS.

www.mf.gov.md/ro/datoria-sectorului-public/piața-primară-a-vms/

www.bnm.md/ro/content/piata-valorilor-mobiliare-de-stat

Ofertele pentru cumpărarea VMS pot fi competitive, în care Dvs. pe lângă valoarea pe care o doriți s-o adjudecați, indicați și prețul/marja pe care sunteți dispus să plătiți, sau necompetitive, în care indicați numai valoarea pe care o doriți s-o adjudecați.

Ofertele competitive sunt adjudecate, utilizând una din următoarele metode:

- metoda prețurilor multiple, în cazul licitațiilor de vânzare a bonurilor de trezorerie și obligațiunilor de stat cu dobânda fixă;
- metoda prețului uniform (unic), în cazul licitațiilor de vânzare a obligațiunilor de stat cu dobânda flotantă.

Ofertele necompetitive sunt adjudecate în sesiunea necompetitivă la prețul mediu ponderat al ofertelor adjudecate în sesiunea competitivă a licitației, în limita volumului anunțat pentru sesiunea necompetitivă.

Ofertele pentru cumpărarea/vânzarea VMS pot fi depuse la dealerul primar până la sfârșitul zilei de lucru din ajunul licitației.

Pentru a procura/vinde VMS contactați unul din următorii dealeri primari:

BC „MOLDINDCONBANK” S.A.
BC „MOLDOVA-AGROINDBANK” S.A.
BC „VICTORIABANK” S.A.
OTP BANK S.A.
FINCOMBANK” S.A.
BC „ENERGBANK” S.A.
BC „EXIMBANK ” S.A.

Pași pentru procurarea VMS

La scadența VMS sau la data plății dobânzilor, dealerul primar va trece la contul Dvs. sumele valorilor mobiliare răscumpărate la valoarea nominală și dobânzile la obligațiunile de stat.

Cum să investiți în valorile mobiliare de stat prin platforma eVMS.md?

Accesul la platformă se face pe baza contului de utilizator. Sunteți eligibil pentru crearea acestuia dacă îndepliniți următoarele condiții:

- sunteți cetățean al Republicii Moldova,
- aveți minimum 18 ani,
- dețineți un act de identitate,
- aveți un cont bancar în lei moldovenești, la o bancă din Republica Moldova,
- aveți semnătură electronică calificată.

Important: Mai multe detalii despre cum puteți obține semnătura electronică pot fi găsite accesând linkul <https://sfs.md/ro/initializare/cum-sa-obtin-semnatura-electronica>

Crearea contului de utilizator este simplă și durează doar câteva minute.

1. Accesați <https://evms.md/> și selectați „Înregistrează-te și începe să investești” - buton disponibil chiar pe prima pagină.
2. Veți fi redirecționat către portalul guvernamental MPass pentru autentificare cu semnătura electronică.
3. După autentificare, acceptați termenii și condițiile platformei și completați formularul de înregistrare.
4. După ce informațiile sunt verificate, contul va fi activat și, din acel moment, aveți acces complet la toate funcționalitățile platformei.

Emisiunile de VMS prin platforma eVMS.md sunt disponibile continuu, fiecare având o perioadă de subscriere stabilită de Ministerul Finanțelor. În acest interval, persoanele fizice pot depune cereri de procurare și efectua plățile online.

Ministerul Finanțelor publică pe pagina sa oficială Calendarul subscrierilor, Comunicatul de plasare și Comunicatul privind rezultatele subscrierii VMS:

<https://mf.gov.md/ro/datoria-sectorului-public/pia%C8%9Ba-primar%C4%83-a-vms/comunicate-privind-plasarea-vms-prin-subscriere>

Pași pentru procurarea VMS:

Important: Plata trebuie efectuată din contul bancar indicat în platformă, altfel, va fi respinsă automat.

Data emiterii este ziua în care Ministerul Finanțelor înregistrează, în conturile investitorilor de pe platformă, VMS procurate în perioada de subscriere. De regulă, are loc în prima zi lucrătoare după închiderea perioadei de subscriere.

La scadența VMS sau la data plății dobânzilor, plățile se virează automat în contul bancar indicat în platforma eVMS.md. Contul bancar asociat pentru recepționarea plăților poate fi modificat prin portalul guvernamental al cetățeanului MCabinet, în secțiunea dedicată e-VMS.

Considerații - cheie ale investițiilor în valori mobiliare de stat

Valoarea nominală a unei valori mobiliare de stat este 100 lei.

Termenul de circulație a VMS:

- 91, 182 și 364 zile pentru Bonurile de trezorerie;
- de la 1 an și mai mare pentru Obligațiunile de stat.

Formule de calcul standard:

Rata nominală a dobânzii la bonurile de trezorerie:

$$r = \frac{N - P}{P} * \frac{365}{t} * 100$$

unde:

N - valoarea nominală a BT;

P - prețul BT;

t - numărul de zile până la scadență a BT (în zile).

Exemplu: Dacă la licitație ați optat pentru BT cu maturitatea de 182 zile, la preț de 95,0 lei, atunci:

$$r = ((100 - 95) / 95) \times (365 / 182 \times 100) = 10,56\%$$

Dobânda (cuponul) la obligațiunile de stat:

$$C = N \times \frac{T_c}{365} \times \frac{D_s}{100}$$

unde:

C - mărimea cuponului (în lei);

N - valoarea nominală a OS, lei;

T_c - numărul de zile pentru care se calculează cuponul respectiv;

D_s - pentru OS cu dobânda fixă – rata dobânzii stabilită în Comunicatul de plasare a VMS;
pentru OS cu dobânda flotantă – rata anuală variabilă a dobânzii plus marja stabilită la licitație.

Exemplu: Dacă investiți 10.000 lei cu o dobândă fixă de 7% anual și primiți cuponul după 182 zile, atunci:
 $C = (10.000 \times 7 \times 182) / (365 \times 100) = 349,86$ lei.

Cum să cumpărați/vindeți valorile mobiliare de stat pe piața secundară?

1. Contactați un dealer primar, în cazul cumpărării VMS sau dealerul primar prin intermediul căruia ați procurat VMS, în cazul vânzării VMS;

2. Solicitați dealerului primar cotațiile proprii de preț ale VMS și cotațiile altor dealeri primari, precum și prețurile formate la VMS plasate la ultimele licitații pe piața primară și la cele tranzacționate pe piața secundară;

3. Negociați prețul și în cazul când ați ajuns la o înțelegere, încheiați tranzacția. În cazul când nu puteți conveni asupra prețului, completați oferta de cumpărare/vânzare a valorilor mobiliare de stat, indicând prețul solicitat, în baza căreia dealerul primar va încerca să găsească contrapartea potrivită;

4. Dealerul primar va deconta sumele aferente tranzacției și după schimbarea proprietății asupra VMS va elibera un certificat de confirmare a înscrierii în conturi a VMS.

GLOSAR

Comunicat privind plasarea valorilor mobiliare de stat – document, prin care Ministerul Finanțelor anunță data și locul desfășurării licitațiilor de plasare a VMS; termenul de circulație a VMS; numărul de înregistrare de stat (codul ISIN); valoarea nominală a unei VMS; volumul ofertei; data emiterii; data scadenței, precum și condițiile de vânzare și termenele de achitare a dobânzii în cazul emisiunii obligațiunilor de stat; adițional pentru redeschiderea/răscumpărarea anticipată a VMS maturitatea reziduală, dobânda acumulată.

Dealer primar - banca care a fost acceptată de Ministerul Finanțelor să deruleze operațiuni cu VMS pe piața VMS;

Client (Investitor) - persoană fizică sau juridică, rezidentă sau nerezidentă a Republicii Moldova, în contul căreia dealerul primar prezintă oferta pentru participare la licitația de vânzare/cumpărare a VMS și/sau efectuează tranzacții pe piața secundară. Numai dealerii primari pot prezenta oferte în numele clienților săi;

Lichiditate – transformarea urgentă a activelor în numerar;

Metoda prețurilor multiple – presupune alocarea valorilor mobiliare la prețul prezentat în fiecare ofertă competitivă;

Metoda prețului uniform (unic) – presupune executarea ofertelor la marja maximă acceptată pentru adjudecarea emisiunii;

Primă - diferența dintre prețul VMS la momentul plasării și valoarea ei nominală, dacă prețul este mai mare decât valoarea nominală;

Scadență – dată la care expiră termenul de achitare a unei datorii;

Scont - diferența dintre prețul valorii mobiliare de stat la momentul plasării și valoarea ei nominală, dacă prețul este mai mic decât valoarea nominală;

Valoare nominală - valoarea declarată a unei valori mobiliare ce urmează a fi plătită la scadență.

Contul utilizatorului - contul înregistrat pe platforma electronică, la solicitarea investitorului retail, urmare prezentării informațiilor necesare și acceptării termenilor și condițiilor aplicabile;

Perioadă de subscriere – interval de timp variabil, stabilit de către Ministerul Finanțelor, în interiorul căruia investitorul retail este în drept să plaseze ordine de procurare a VMS, prin intermediul platformei electronice și să efectueze plăți în acest sens;

Data decontării (emiterii) este ziua în care Ministerul Finanțelor înregistrează, în conturile investitorilor de pe platformă, VMS procurate.